

สรุปผลการดำเนินงานตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP) ผลสะสมถึงปีงบประมาณ 2569

จังหวัด ลำพูน สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 1

ข้อมูล ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2569

ที่	พืช	จดทะเบียน		
		แปลง	ราย	ไร่
1	ลำไย	23,060	16,110	118,817.85
2	ทุเรียน	6	2	107.75
3	มังคุด	2	-	2.03
4	หน่อไม้ฝรั่ง	2	2	2.50
5	กระเจียบเขียว	1	1	0.25
6	ข้าวโพดฝักอ่อน	23	4	122.00
7	ส้มโอ	14	3	53.11
8	ลิ้นจี่	-	-	-
9	มะขาม	19	8	59.00
10	มะม่วง	3,576	2,088	13,783.55
11	ชิง	-	-	-
12	พริก	41	18	122.38
13	มะพร้าวอ่อน	14	8	35.41
14	ลองกอง	1	-	1.00
15	สับปะรด	-	-	-
16	เงาะ	3	2	3.28
17	กาแฟ	5	2	77.00
18	ถั่วลิสง	4	2	19.00
19	ถั่วเหลืองฝักสด	1,396	968	3,589.00
20	ส้มเปลือกกล่อน	1	-	36.50
21	กลุ่มพืชตระกูลกะหล่ำ	69	36	101.81
22	กลุ่มพืชตระกูลถั่ว	15	3	5.69
23	กลุ่มพืชผักตระกูลมะเขือ	24	7	27.42
24	กลุ่มพืชตระกูลแตง	38	26	117.96
25	กลุ่มพืชสมุนไพร	184	116	413.92
26	ข้าวโพดหวาน	301	177	1,170.68
27	กล้วย	51	16	96.51
28	อื่นๆ	526	332	1,856.14
รวม		29,376	19,931	140,621.73

ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการลำไย GAP จังหวัดลำพูน

จังหวัดลำพูน มีเกษตรกรที่ได้รับ GAP (ลำไย) จำนวน 16,110 ราย 23,060 แปลง พื้นที่ 118,817.85 ไร่ (ข้อมูลจาก สวพ.1 เชียงใหม่ ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2569)

ปัญหา

1. ด้านราคาและตลาดที่ไม่จูงใจ (Pain Point หลัก): เกษตรกรรู้สึกว่าการทำ GAP แล้ว "เหนื่อยฟรี" เพราะเมื่อนำไปขายให้ล้ง (พ่อค้าคนกลาง) ล้งมักจะรับซื้อลำไย GAP และลำไยทั่วไปใน ราคาที่เท่ากัน หรือต่างกันน้อยมาก จนไม่คุ้มค่าเหนื่อย
2. การบังคับใช้กฎหมายยังมีช่องโหว่: ในบางช่วงที่ลำไยขาดแคลน ล้งบางแห่งอาจใช้วิธี "สวมสิทธิ์" ใบรับรอง GAP เพื่อให้ส่งออกได้ ทำให้เกษตรกรที่ไม่มี GAP ก็ยังคงขายผลผลิตได้ตามปกติ จึงขาดแรงกระตุ้นในการปรับเปลี่ยน

แนวทางแก้ไข

1. การตลาดนำการผลิต สร้างส่วนต่างราคาที่ชัดเจน: ภาครัฐหรือกลุ่มสหกรณ์ต้องเจรจากับล้ง เพื่อกำหนดราคา รับซื้อลำไย GAP ให้สูงกว่าลำไยทั่วไปอย่างน้อย 10-15% เพื่อเป็นแรงจูงใจ
2. มาตรการเชิงรุกจากภาครัฐ ยุทธศาสตร์การตรวจสอบการสวมสิทธิ์ใบรับรอง GAP อย่างเข้มงวด เพื่อให้ใบรับรองมีมูลค่าจริง ๆ

ในการบริหารจัดการลำไย GAP ของจังหวัดลำพูนที่ผ่านมา สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูนได้รับงบประมาณโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการจังหวัดลำพูน เพื่อส่งเสริมเกษตรกรเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน GAP เพื่อสร้างโอกาสในการส่งออก โดยดำเนินการอบรมเกษตรกรเพื่อยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP รายละเอียดดังนี้

- ปีงบประมาณ 2567 เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 400 ราย
 - ปีงบประมาณ 2568 เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 1,150 ราย
 - ปีงบประมาณ 2569 เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 1,000 ราย
- รวมเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 2,550 ราย

ทำให้ในปี 2569 พื้นที่ ลำไย GAP เพิ่มขึ้นจากปี 2567 เท่ากับ 9,353.71 ไร่

**หมายเหตุ: ปี 2567 เกษตรกรได้รับ GAP ลำไย จำนวน 14,036 ราย 21,225 แปลง พื้นที่ 109,464.14 ไร่ (ข้อมูลจาก: สวพ.1 เชียงใหม่ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2567)